

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

Na Novo leto.

In mu je bilo dano ime Jezus.
(Luka 2.)

V vsem življenju staro meji na novo in novo na staro: iz starega se novo rodi.

Ko je staro leto na kraju, nastane novo in to bode tako, dokler veliki mojster nad zvezdami ne zastavi svoje nove stvariteljne besede veleč: „Glej, novo storim vse.“ (Skriv. raz. 21, 5.)

Tudi dnevne luči nam bode v danes započetem letu dan za dnem več; slednje novo trenotje nam tako rekoč nove porodi.

Nad to stopnjema množično se dnevno lučjo nam bode sijalo v tem novem letu ime Jezus, ki je pa luč pred vsako stvarjeno lučjo: „prava luč, ki razsvetljuje vsacega človeka, kateri pride na ta svet.“ (Ivan, 1, 9.)

Dragi! Kaj naj nam luč pomenja danes novega leta dan — to bodi našemu današnjemu premišljevanju vsebina.

*

Ime Jezus je luč, iz koje izvira vsaka druga luč v tem božjem vesoljstvu. Jezusovo ime je svitla luč v stvarjenem in nestvarjenem vsemiru — v nebesih in na zemlji in pod zemljo in v večnem bitju živega Boga. — Luč nam je ime Jezus, kadar čujemo, luč kadar počivamo; luč na našem delu, luč na našem odmoru; luč v življenju in luč v smrti. — Apostoli so povzeli čudežni ogenj sleporojenčevega vida in ga ponesli v vesoljni takrat znani svet. Zanetili so ga v srca našim očetom in ma-

teram in ti naši prednamci — vedna jim bodi zahvala — so ga vplamitili v naša srca in v naše duše.

Sv. cerkev je luč — po Jezusu postavljena odgojiteljica naših razumov in naših src. Od zibeli do groba nam po svojih svetotajstvih posvita ta cerkvena luč na vsako našo — bodi si zložno, bodi si časih tudi trnjevo živensko pot. — Na gori blagrov je govoril kedaj naš nebeški učenik svojim apostolom: „Vi ste luč sveta!“ (Matej 5, 14.) Šli so vsled tega naročila in vžgali so narodom v cerkvi to blaženo svetilno, ki jasno svita nam, ki sveti vsem zemljanom, ki bode svetila do konca dni: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte vašega očeta, ki je v nebesih.“ (Matej 5, 16.) — Kar je veleвано apostolom, to biva veleвано vsem njihovim naslednikom do danes in ko nas ne bode — vsem za nami.

Luč nam je vsak dober človek, ki ga srečujemo na poti svojega življenja. Luč ti je v svoji dobrosrčnosti, kadar ne vidiš prav; uho, kadar ne čuješ dobro; palica ti je, kadar žuga navzdol omahnuti tvoj korak; ravnilo v vsaki tvoji dušni ali telesni potrebi — pravi angelj, iz nebes poslan, ti vtegne postati, če je to zemljan zanesljivega človeka; tak, kakor se vsakemu nas od Kajn-Abelove zgodbe sem biti spodobiti. — „In Gospod je rekel Kajnu: Kje je Abel, tvoj brat?“ (I. Mozes 4, 9.) Vselej in povsod smo zato pripravljeni na to za vsako dôbo imenitno vprašanje z odgovorom: Gospod, dobro vem, kje je in kako je moja

sestra in moj brat — zavarovana sta, kar je moje moči, zavarovana oba. Nikedar naj ne zdrsne z naših ustnic Kajna — strašila vsem časom — kruto besedilo: „Ne vem; sem mari jaz varuh svojemu bratu?“ (I. Mozes 4, 9.).

Luč na slovenskem obzorju je bila „Danica“* — od prvega dne svojega vzhoda do danes — dan svojega zahoda. „Več luči!“ je vzkliknil, tako trdijo, veleum, ko je umiral. Misel „Več luči“ svojemu probujajočemu se narodu, tako je pa morda vdihnil zapovedovalec nad zvezdami duši onega velmoža med nami, ki je prvi vžgal Slovencem „Daničino“ luč. — To pot so hodili vseh teh dolgih 58 let vsi njeni pesniki: vneti za Boga, cerkev, vladarja in svoj kolikor manji — toliko jim ljubši rod. Brezdvomno jim bode ta „Daničin“ trud na božji ostri sodbi v škuvelici njihovih blagodejstev potegnili prav krepko na niz. „Kateri pa so bili učeni, svetili se bodo, kakor nebesna svetloba — in kateri jih veliko poučujejo v pravici, kakor zvezde na vse večne čase.“ (Daniel 12, 3.) — Kakor je na zvezdnatem nebu „Zgodnja Danica“ izmed najmanjših a najsvitlejših zvezd — tako se je trudila slovenska „Danica“ neobitemu svojemu rodu biti tisto svetilo, ki ga v svojem žarju ne prekaša tudi ne nobeno solnce, ki sveti največim rodovom na zemlji.

* * *

Dragi!

Luč v cerkvi zažgana nas spominja Krista; spominja njegovih apostolov ter cerkve; spominja vsacega dobrega srca na tej zemlji in vsacega dejanja, ki je človeštvu na blagor.

Luč „Zgodnje Danice“ na nebesnem oboku je sv. cerkev izbrala kakor slavilni pridevek sami sv. Devici v njenih lavretanskih litanijah. Naša „Danica“ je bila luč svojemu rodu.

Dragi!

Ob teh velevažnih lučinih pomenih stopimo zaupljivim korakom v novo luč tega danes pričetege novega leta.

* Pričujoča v 52. listu „Daničinega“ 58. letnika, izza 29. decembra 1905tega leta, tiskana prepoved je bila vseh zadnja. S tem označenim listom je namreč završil ta najstarejši slovenski časopis svojo pot med narode.

Tem potem, tako zanesljivo upajmo, se nam tudi konča to leto v vednem spremstvu večne luči, kar je Krist, slavljen na veke. Amen.

Zrnje.

Ameriški zahvalni dan se je obhajal peti četrtek v mesecu, novembru t. j. 30. Tako je odločil predsednik »Združenim državam« Roosevelt in v svojem vabilu rekel med drugim: »To bodi zahvalni dan za prošlost in dan molitve za bodočnost. Zato prosim, da se tega dne v vsej državi zbere ljudstvo v svojih stanovanjih in božjih hišah in se zahvali Vsemogočnemu za mnogoternati blagoslov preteklega leta in posveti življenju čistosti, poštenosti in prevdarnosti.« A ne mislite, da je katolik ta Roosevelt, ki tako govori. — Kaj bi časniško ljudstvo počelo, ko bi se v svojih pozivih zglasil temu podobno kak evropejski vladar? — Vender pa zgodba zadnjih desetletij jasno uči, da je srečo imel pri nas vsak tisti, ki je rabil v svojih pozivih ime vere in Boga. Če ne koj jutri sreče; pojutranjem gotovo. Tako prednjači prav v vsem pigmejski Evropi gorostasna Amerika — dokler je ne pogazi prav v vsem in popolnoma.

Iz domovine.

Družbo sv. Cirila in Metoda — to ljubljeno nepokvarjenega slovenskega rodu — Vam s smrtne postelje doli priporoča »Danica.« Družba sama brez kake pomoči — pač pa mnogokrat osrečavana z bratovskimi poleni pod noge — je ob svojem hodu skozi rod, oprta na pravila, vravnati znala v svojih učilnah ono versko šolo, za katero se brezvspešno pehajo že toliko in toliko let, s toliko ter toliko izgubljenimi besedami in ničnimi čini. — To edino Vam v znak, kolika tvoriteljna moč da mora živeti v sedanji vravnavi te najlepše vseh slovenskih skupin. Naša družba, Slovenke in Slovenci — ta soseben na jezikovnih mejah merodajna oznanovalka slovenske edinosti in slovenske moči — bodi Vam in ostani Vam punčica v domorodnem Vašem očesu.

Kako je veliki škof sodil nas Slovence

Ko je »jugoslovansko diko« o njegovi zlati maši poleg mnogih drugih občin na Kranjskem počastila tudi skromna lukoviška z diplomom častnega občanstva, odzval se jej je Strossmayer izrekši zahvalo s temile pomenljivimi besedami: »Jaz hočem drage slovenske brate do groba v svojem sreću nositi in prositi ljubega Boga, da posebno svojo milost izlije na krasno Slovenijo in to divno ljudstvo obvaruje v dosedanji njegovi pobožnosti, kreposti, čistoti, delanosti, vdanosti do Boga, kralja in domovine, da se čim preje dvigne do onega vglada in višine, s katere bi ne le nam bratom svojim, nego celo protivnikom svojim, moglo služiti za vzor, kakor to — hvala Bogu že v mnogem oziru tudi služi. Kadarkoli pridem v Slovenijo, čudim se napredku naših bratov Slovencev in se v duši svoji klanjam njihovi častitosti.«

Iz književnosti.

Zalotil me je »Daničin« konec.

A akopram konec, prezreti vendar le ne smem slovstvenih proizvodov, ki so mi poslani v roke in ki ostanejo narodove svetinje za vselej. Žal, da je nemogoča natančnejša presoja in mogoč le memogredoč migljaj na nje.

Simon Gregoričev Job (1904) je to, kojega natiska sem že omenil v tem listu. Slovenska literatura na tem polju nima pesnitve, da bi se jej bližala le od daleč. Velevežbani učenjak mons. dr. Fran Sedej je Jobu spisal pojasnilen uvod. — Naj bi pesniku »Soče« in »Pepelnične noči« podaljšan bili sedanji solnčni dnevi, koje mu je vsodila božja vsedobrota po onih toliko žalega spominja, ki jih je sicer malo bilo, a so bila hudi. — Novo pesem v harpo, novih melodij, kritec ob Soči!

Potem mi je v rokah cela kopica del najtrudoljubivejšega pisatelja v avstrijskem episkopatu, Nj. ekse. knežškofa dr. Mihaela Napotnika:

Spomnite se besedi, katere sem Vam govoril (1902) — Obriscerkve, zavoda in delovanja č. gospodov duhovnikov misijonarjev sv. Vincencija Pavljana pri sv. Jožefu višje Celja (1904) in Ecclesiae Lavantinae synodus dioecesisana (1904 s 918 timi stranmi), Vodo v gorensko Savo ali pa v štajarsko Dravo bi se reklo nositi, če bi se hotel hvalno izraževati o knežškof Napotnikovem slovstvovanju. Redko dosegljiva duhovitost in pa železna pridnost označujete Nj. eks., diko sedanjega škofijstva — in to je slovenski škof. Treba pa je v roke vzeti ta ali oni govor in ga študirati kakor n. pr. to ali ono Veithovo ali k. š. Krizostomovo propoved. In kar o govorih, to veljaj o vsakem njegovih del. Κτῆρις εἰς ἑσέ — posestvo za vselej: to je njih vsako. Ta naša zadnja številka »Danice«, ki je bila »Pavlovemu škofu« tako ljuba — želi mu še enkrat ob slovesu trdnega zdravja, da bi pod to nad vse potrebno pogojo še dolgo mogel osvetljevati svoj škofijski sedež in Avstrijo.

Poprave.

V »Danici« št. 48, str. 381 se izpusti besedilo: »To leto je bilo namreč dozorela v glavi velikega...« do »Deželni komturi so...«

Vstavi naj se:

Bilo je to leto — ko se je veliki mojster prilikom obletnice one za nemški red usodne bitke pri Tannenbergu, (15. jul. 1410) ki je izpraznila redu blagajne, pozval za posojilo do avstrijskih balij. Deželni komturi...

*

V Danici št. 49, str. 390 bi morala stati v spisu »Zatrite nekdanje cerkve...« pred poglavjem »Nekatere ljubljanske kapele, ki jih ni več« številka 13ta. — 14ta številka je tu napačna.

*

»Danica« št. 49. — str. 886 — 1526. leta nesrečne bitke pri Mohaču.

*

»Danica« št. 50. — str. 388 — 1542. leta so obglavili nekaj Uskokov radi nasilstev. — Str. 397. obesil tem lopovom

zlato verižico. — Str. 398, in poveljnik Fuggerjevega regimenta.

Danica št. 51 — str. 416 — mesto »Martin Jenoh« stoj Martin Jenko ter mesto »Jernej Korec« — Jernej Kosec.

Danica št. 51. — str. 407. — beri: »Zatrite nekdanje cerkve...« (Dalje in konec.)

Danica št. 51. — ima tudi še na str. 409. pomoto. Ondukaj stoji, da so si jezuitje zgradili kapelo sv. Barbare na vrhu — kar ni res. Sozidali so jo le na vrtu ob svojem tivoiskem letovišču.

Gg. sotrudnikom.

Vaše tvarine imam vsaj še za dva »Danicina« letnika. Priložnostno vsakemu svoje vrnem po pošti.

Zgodovina in vsebina „Slovenskega cerkvenega časopisa“ — „Zgodnje Danice“ in „Danice.“

1. julija 1848. leta je bil tisti srečni dan, ko je zastavil eden prvih mož, kar jih je do sedaj rodila Slovenska — alojzijeviski vodija prof. dr. Ivan Zlatousti Poglačar pero na 1. številko »Slov. cerkv. časopisa«. Ljubezen do katoliške cerkve v Slovencih vsestransko vtediti in pomnožiti — to je bil osnovanemu listu namen. V tej 1. številki o tem piše vrednik: In ravno k temu spoznanju katoliške cerkve tudi kaj pripomeči, je namen pričujočega slovenskega časopisa, katerega prvi list vam danes, ljubi Slovenci, v roke podamo. Popisovali bomo rast in razširjenje cerkve skozi dolgo vrsto stoletij; razlagali bogastvo, ki se v njenih verskih in dejanskih naukih, v mnogoterih napravah očitne božje službe in v življenju njenih svetnikov razodeva. Ne značili bomo, kolikor bo mogoče, vse veselo in zaresne prigodbe, katere cerkev sploh in posebno v naših krajih zadevajo in pripovedovali od njenih nekdanjih in sedanjih bojev s sovražnimi močmi in od veličastnih zmag, katere jej je njen nebeški ženin zoper nasprotnike podelil. Ne bomo tudi zamolčali, kaj je storiti, kaj opustiti — kadar se zmede množijo ter izkušnjava

nevarniše in močnejše postajajo. — Krepko so gorečemu možu segli pod roke, kar je bilo slovenskih peresnikov tiste dobe, starejih in mlajih. Glavna stebra pa sta mu bila koj začetkoma — kakor »Danici« še mnogo let pozneje — Peter Hieingar in Valentin Sežun. Razsvitljevala sta posebno še s popisovanjem domače in tuje cerkvene zgodovine svoj rod in postavila mogočno podslombo temu versko narodnemu domu, kamor je na počitke hodil 58 let beroči Slovenec.

Naj Vam narišem to pričujoče za-me in za Vas veliko trenotje kratko zgodovino tega našega do danes edinega cerkvenega lista navajajoč imenom do mala vse delalce teh let in po nekoliko tudi vsaj kak naslov njihovih spisov.

Slovenski cerkveni časopis.

1848. I. Vrednik in založnik dr. Janez Križ. Poglačar. Pastirski listi bližnjih škofov. P. Hieinger. (Kristijanstvo pri Slovencih. — Škofje nekdanje Emone. — Ostanki malikovalske vere starih Slovencev. — Vrsta ljubljanskih škofov. — Vrsta oglejskih škofov in patrijarhov. — Stare in nove fare na Kranjskem.) V. Sežun. (Sedanji obšir katoliške cerkve.) Spisi v nevezani besedi: Jeran, Božič, J. Vole, Potočnik, o. Konstantin Božič, (Moje misli zastran neoženstva.) Jurij Varl, Jenoh, J. Hašnik, Krašovic. Pesmi: Potočnik, M. Fredih, Jeran. — Instrukтивно je, da nosi ta I. letnik našega cerkvenega časopisa mnogo Potočnikovih »Kratkih premislekov« za cerkvene evangelije — prav kakor sem jaz v letih 1903., 1904. in 1905. donasal celotno zbirko nedeljskih in prazniških propovedi. Konec se je torej dotaknil začetka.

Zgodnja Danica. Katoliški cerkveni list.

1849. II. Vrednik in založnik dr. Janez Križ o s t o m Poglačar. Vabilo temu letniku so zlate besede: »Sicer bo »Zgodnja Danica« kakor »Slov. cerkv. časopis« razne sestavke obsegla, kateri bodo poučevali in potrdovali v veri, v nemali k krščanski popolnosti in skazovali velikost in lepoto katoliške cerkve ter razodevali prečudna pota previdnosti božje, katera skozi vsa stoletja in tudi današnje dni očitno nad cerkvijo čuje.«

— Pastirski listi obmejnih škofov. Hieingar (Zgodbe katoliške cerkve. — Zakonski zadržki. — Vrsta oglejskih škofov in patrijarhov. — Nekedanji škofje v koroški in štajarski strani. — Vrsta lavantinskih škofov z ozirom na solnograške nadškofe.) Val. Sežun (Sedanji obšir katoliške cerkve.) Matej Ravnikar. (Mekinska cerkev in samostan sv. Klare.) Kraji spisi: Papež Pij IX. še v Gaeti in ne ve se, kedaj se povrne. J. Vole, F. Kosar, Arko, Jeran, M. Stojan, Umek, Janez Obalo, J. Korban, Krašovic, J. Marn, Šemerl. Pesmi: Potočnik, Hieingar, Jurij Varl, Oroslav Cvetko. — Šolstvo je temu letniku zelo pri sre.

1850. III. Vrednik dr. Janez Krizost. Pogačar. Pastirski listi sosednjih škofov. Hieingar. (Vrsta Lavantinskih škofov z ozirom na Solnograške škofe.) Val. Sežun. (Sedanji obšir katoliške cerkve.) Krašovec. (Izlaganje lavretanskih litanij.) Sicer so znamenitejšim sestavikom podpisani: A. Pintar, M. Stojan. (Preložil govor vrednika toliko priljubljenega in osebnega prijatelja dr. Ivana Emanuela Veitha.) Pesmi: Potočnik. — O šolstvu letnik vneto govori.

1851. IV. Vrednik dr. Janez Krizost. Pogačar. Hieingar. (Znaki ali znamenja svetnikov na podobah. — Edina pot v nebesa. — Razložek katoliške vere od nekatoških ver.) V spisu 'Nekatere napake in pregrehe po Slovenskem šiba — a — po pravici — one gostije, ki v noč trpe.' Kaj bi pisatelj ob splošnih ponočevanjih pri društvih vseh barv rekel danes? Menda bi prosil Boga, da vzniknil za trenotje iz groba zopet koj stopi nazaj v grob. Kakor se je vkvarjal letnik 1850. z misijonarjem dr. Ignacij Knobleharjem, tako pobira stopinje za njim tudi ta in pripoveduje o novih: Mat. Miharčiču, Otonu Trabantu, Ivanu Koeijančiču in Martin Dovjaku. Kraji spisi: Umek, L. D. in dr. Pesmi: Jeran, A. Praprotnik, Potočnik. — Šolstvena skrb prihaja vredniku iz dna čuteče duše.

1852. V. L. Jeran in A. Zameje. Pastirski listi sosednjih škofov in ljubljanskega. Spis poroča, kako je k. š. Slomšek nastopil zoper vmišljeno prikazovanje Mater božje z neke smereke na Paki vitanjske župe blizu Celja. Opisujejo se prve duhovne vaje v Alojzijevišču, kojih se je vdeleževalo ob vedni nazočesti k. š. Wolfa 154

mašnikov. Iz k. š. Zlatoustovih — takratnega hišnega vodije — pripovedi vem, da je Wolf to pot tudi prenočeval v Alojzijevišču. Voditelj vajam o. Dominik Sartori, karmelit, je pa nastopal, da ga v Ljubljani v tem poslu skoraj gotovo ni prekosil do danes še nikedo. Približeval, a le približeval se mu je v poznejši dobi tudi karmelit: oče Luka. Slovenskemu svetu ni večše, da je duhovnim vajam znal nakloniti k. š. Wolfa za vse vzvišeno ognjevitosti vodija Pogačar, Wolf mu je bil pa za to inicijativo tudi vedno hvaležen. Prejšnjim misijonarjem se je uvrstil Jernej Možgan. Val. Sežun. (Ajdovski in krščanski klasikarji v latinskih šolah). Kraji spisi: Fr. Ser. Adamič, Janez Volčič. Pesmi: Lovro Tomčan, A. Praprotnik, E. Tomšič. — Letnik 1852. bolj sega čez kranjske meje, nego predniki.

1853. VI. Vredništvo I. pol leta: L. Jeran in A. Zameje. 2. pol leta: A. Zameje. Pastirski listi v škofov: tudi ljubljanskega. Dunajskega višega škofa Vincencija Milde prihodkom napada na našega mladega cesarja Fran. Josipa I. Vrednik Jeran gre v Afriko za misijonarja. Friderik Baraga iz Amerike naznanja sestri, gospej Analoji, da bode škof. Misijonar Fran Pire piše vredniku. V Afriko gre misijonarit Josip Lap. Jeran piše vredniku: Zg. Danice. Pesnik Josip Žemlja umrl. Misijonar Matej Milharčič umrl. Luka Jeran se vrnil radi hude bolezn domu. P. Hieinger (stare resnice, novi pregovori. — Pobožna društva.) Pečan. (Vsem slovenskim plesalkam.) Kraji spisi: Anton Namrè, Janez Tomšè, Josip Levičnik, Stojan. Pesmi: A. Praprotnik, P. Hieingar, Poženčan, J. Burja, Fran Pire.

1854. VII. Vrednik Andrej Zameje. Pastirski list kranjski in drugi. Preganjanje katoliške cerkve na Badenskem in šk. Herman Vikari. Škof Baraga došel v Ljubljano: na Dolensko; v Postojino; v Šmartin za Kranjem, kjer bil pred 27. leti kapelan. Nedeljo 12. marcija bil zjutraj v Šk. Loki — na večer došel v Alojzijevišče ter gojencem podelil z Najsvetejšim blagoslov. Zelo je hvalil hišo in gojence. Ljubljanska delalnišnica za potepine zgrajena. Spiritual Jurij Volčeva zadnja propoved v stari cerkvi ljubljanskega Trno-

vega. Cesar Fran Josipova poroka. Lovro Lavtižar gre z Dobrove v Ameriko misijonarit. Kardinal Friderik knez Schwarzenberg obiskal v Alojzijevišču svojega osebnega prijatelja vodijo Pogačarja in po vseh sobah v spremstvu k. š. Wolfa posetil tudi nas gojence. Višji goriški k. škof Fran Ks. Lušin umrl. Dvorni svetnik Andrej Gollmajer imenovan goriški viši škof. Anton Alojzij Wolf mašnik 50 let. Hicingar. (Nekaj iz slovenske cerkvene zgodovine. — Dva znamenita lista sv. Hieronima. — Sv. Pavlin, oglejski patriarh. — Čudna zmaga cesarja Teodozija zoper Evgenija.) Sežun. (Preganjanje katoliške cerkve v Badenu. — Katoliška cerkev na Turškem.) Kraji spisi: Tomo Rutar, A. Praprotnik, Jos. Levičnik, Marešič, (Pridiga od šol), Andrej Likar. Pesmi: Emanuel Tomšič, A. Oliban, (Po leg pesmi Oskarja Redvica škofu Herman Vikariju), Bernard Tomšič, 4 šolci (Blazij Sušnik) in 3 šolci pesem ob slovesu kateheta Josipa Globočnika z gimnazije, Hicingar, Poženčan, J. Virk.

1855. VIII. Vrednika Andrej Zamejce in Luka Jeran. Ljubljanski pastirski list in drugi. Nekateri bi radi brali v »Zg. Danici« cerkvene govore, razvrščene po cerkvenem letu. Popolno se je vstreglo tej misli skoraj pol stoletja pozneje — od leta 1903. naprej — v moji »Danici«. Razglasenje brezmadežnega spočetja Marije Device. Cesarica Karolina Avgusta za trnovsko cerkev 1000 for. Kat. družba rokodelskih pomočnikov pričeta. K. š. Wolfovo sv. pismo pojde v tisk. Novi zakon je k. višega škofa Gollmayer-ova preložitev. Grobna piramida prof. Ivan Krstnik Krsnikova blagoslovljena. Usmiljenke prevzele ljubljansko bolnišnico. Konkordat razglašen z Dunaja 5. novembra 1855. Hicingar. (Nekaj iz cerkvene zgodovine.) Sežun. (Katoliška cerkev na Turškem.) Kraje: L. Dolinar, Ivan Tomšič, Josip Furlani, dr. Leon Vončina, A. Lesar. Pesmi: J. Virk, A. Praprotnik, Bernard Tomšič, Janez (Volčič), Marešič, Hicingar, J. Burja, Lavromir, (šestošolec Lovro Mencingar) — n. (Jeran — Nova roža v Ljubljani, t. j. trnovska cerkev.)

1856. IX. Vrednik Luka Jeran. Pastirski listi sosebnost še glede sklenjenega konkordata. Adolf Kolping v Ljubljani. Pozdrav cesarju in cesarici, ko sta 18., 19. (torej prav

godovni dan cesarice Elizabete) in 20. novembra bivala v Ljubljani. Hicingar. (Nekateri fare na Kranjskem. — Nekaj od cerkvene zidarije. — Nekaj zastran koledarjev. — Potreba posebnih dekliških šol. — Petje v naših ljudskih šolah.) Val. Sežun. (Kralj Kazimir III. Veliki.) Anton Slomšek. (Opomemba o bratovščini sv. Cirila in Metoda.) Nevezano: A. Lesar, i. dr. Pesmi: A. Praprotnik, A. Marušič, L. Dolinar, J. Burja, Vojteh Kurnik, J. Klapčič, J. Volčič, Hicingar, J. Levičnik.

1857. X. Vrednik Luka Jeran. Pastirski listi. 8. list piše: »Ilirski starinar Ivan Kukuljevič, ki je bil pred malo časom v Rimu, pripoveduje, da se vravnuje o tem, da naj bi se o velikih slavnostih papeževih, ko se evangelij poje v latinskem in grškem jeziku, v prihodnje tudi v slovanskem jeziku pel.« Krst 2 zamurskih dekličev v Loki. Prošt Simon Ladinig umrl. Pokopal ga prijatelj opat Matija Vodusek iz Celja. K. š. Wolf posvetil trnovsko cerkev. Cesar in cesarica v Marijinem Celju. V vabilu na »Zg. Danico« 1858. piše vredništvo: »Danica tudi na dalje sicer sploh ne bo visoko letala, da jo bralec -- tudi bolj priprosti — brez izpodtike zamore umeti; vender bo pa vedno skrbela za jezikoslovno lepoto in čistost ter slovniško pravnost in za napredek v domorodnem duhu kakor dosihmal . . . V oziru zapopadka smo slišali glasov, da naj bi »Danica« več v cerkvene vednosti segajočega naznanjevala.« Kraji spisi: Levičnik. Pesmi: Hicingar, (Stare narodne svete) J. Levičnik. — n. — (=Ivan Bonač, bogoslov v Ljubljani) A. Oliban, Vijanski Janko, Janez Bile, sedmošolec na Reki.

1858. XI. Vrednik Luka Jeran. Kranjski in drugi postni listi. Ostrogonski kard. Scitovski došel kakor samostanski vizitator v Ljubljano k frančiškanom. Prenočeval je tu. Obiskal tudi Alojzijevišče; bilo je to zadnje leto za vodija Pogačarja. Radeckijevo truplo na ljubljanskem kolodvoru slovesno sprejeto. Ob 100letnici za Valentin Vodnikom sv. maša pri frančiškanih. V Poreču postal škof dr. Jurij Dobrila. Cesarjevič Rudolf rojen. Hicingar. (Koliko je dejanje sv. Cirila in Metoda segalo med Slovence.) Sežun. (Kina in krščanska vera.) Kraji spisi: O. Mansvet, Salezij Volčič. Pesmi: Burja, Hicingar, (stare narodne svete) Marešič, Hladnik, I. Bile, (8šolec na Reki) A. Umek,

(Žalostinka ob smrti provikarja dr. Ign. Knob-
leharja) A. Okiški.

1859. XII. Vrednik Luka Jeran. Ljubljanskega k. š. Wolfa pastirski list — razpo-
slan po njega smrti. Lovro Lavtižar misijon-
ar in Fr. Pirčev duhovni pomočnik delujoč
v indijanskem misijonu ob Rdečem jezeru
zurznil in umrl. Vodnik-Wolfov nemško-
slov. slovar — Matej Cigale — natisnjen. La-
vantinski k. š. sedež s Koroškega od sv. An-
dreja prestavljen na Štajarsko v Maribor. Hi-
cingar. (Nekedanja pasijonska procesija.) Kraji
spisi: J. Levičnik, Hicingar, L. E(ngelman)
Nožarjev. Pesmi: A. Praprotnik, Hicingar,
Levičnik, Marešič. L. D(olinar), A. U. Okiški
(Sonetni venec), Karol Kaligar, Burja, Janez
Bile.

1860. XIII. Vrednik Luka Jeran. Šega-
da je donašala »Danica« pastirske liste, je ostala
do danes. Zato do danes ni lista, ki bi v tej
stroki toliko imel zabeleženega. Verniki ljub-
ljanske škofije papežu Piju IX. ob njegovih
bridkostih svojo vdanost. Dr. Jernej Vidmar
imenovan ljubljanski k. š. — Ivan Bonač.
(Gregor Kemperle.) Životopis dijaka-alojznika
in bogoslovca, kakor ga desetletja niso imeli
na Slovenskem in ga še ne bo. Bil je Kem-
perle izjema stvarjenja po duhu kakor po
telesu. Tudi od daleč le podobne prikazni
nisem še srečal v življenju; a je tudi menda
ni nikedo drug. Generalni vikarij škofa Fri-
derika Barage. — Ignacij Mrak na Kranj-
skem. Gustav gf. Chorinsky gre s Kranjskega
za ces. namestnika na Moravo-Šlesko. Konz.
elève Švegelj več dopisov iz Aleksandrije
radi zamurčkov in radi katoliškega misijona
v Afriki. Kraji spisi: Jos. Furlani, Janez Volčič,
Predsednik dež. sodnije Edvard Još, L. D(ol-
inar), Marešič. Pesmi: E. Tomšič, A. U. Okiški,
Jurij Varl, Nožarjev, Okiški (Prihod k. škofa
Jerneja Vidmarja), Marešič.

1861. XIV. Vrednik Luka Jeran. Fran
Seraf Metelko umrl. Janez Čebulj, ameriški
misijonar. Iz deželnega zbora. Andrej Andol-
šek, misijonar v Severni Ameriki. Mihael
Vernè, tržaški prošt, umrl. Prof. Anton Lesar
je dokončal katekizem za 1. šolo. Alojzijevišče
je pričelo krščanske nauke ob nedeljah in
praznikih v slov. jeziku. Gimnaziji v Kranju
začetek. Ljubljanska čitalnica ustanovljena;
v odboru tudi dr. Jan. Zlat. Pogačar. 23. ja-

ponskih mučenikov prišteti med svetnike.
Kraji spisi: Marešič. M. Zarnik, T. Zupan.
Pesmi: Bonač, Karol Kaligar, Burja, Okiški,
Mat. Lotrič, Hicingar, Leop. Klinar, L. Engel-
mann Nožarjev. (Sonet. venec).

1862. XV. Vrednik Luka Jeran. Fr.
Kosar. (Katoliško duhovstvo in narodnost.)
Gimnazijski ravnatelj Jan Nep. Nečasek gre
na staromeško gimnazijo v Prago za ravnat-
elja. Marešič. (Pogovor dveh protestantov
od Lutrovih nauk.) K. š. Anton Martin
Slomšek umrl. Ob zadnjih duhovnih vajah
na Kiseli vodi je posebno hvalil list »Da-
nico.« Manji spisi: Frid. Chmeliček z Morav-
skega. Rodoljub Podratitovski. (Beseda o slov.
cerkvenih pesmih in napevih.) Pismo Fr.
Pirca, indijanskega misijonarja. Štefan Koci-
jančič, Martin Zarnik, F. J. Kafol, J. Marn,
Val. Sežun, Anton Lesar. Pesmi: T. Zupan,
(Zakrament ljubezni). Burja, Partel, A. Okiški,
Hicingar, Fr. Silvester, Fr. Marn. (Alojzijeve)
rajnemu vodiju Juriju Grabnarju.)

1863. XVI. Vrednik Luka Jeran.
K. škofom mariborskim imenovan stolni de-
kan v Mariboru dr. Jakob Stepišnik. Hicingar.
(Sv. Ciril in Metod v oziru na Kranjsko.) V
Stari Loki mislijo staro cerkev podirati. Fr.
Kosar priobčil Slomšekov životopis. Misijonar
Fr. Pire kanoniku Novaku. V Stari Loki se
kan. dr. Zlatoust Pogačar v ganljivem govoru
poslavljajal od stare cerkve, ki se podere. J.
Levičnik. (Romanje k sv. Krvi.) Luka Dolinar
umrl. Dopisovalec »Danici« Mirosl. Chmeliček
je misijonar v Ameriki. Abuna Soliman ali
dr. Ign. Knoblar, slavospev A. Umekov.
Zlati vek ali spomenica na čast sv. Herna-
goru in Fortunatu, sv. Nikolaju in sv. Cirilu
in Metodu. Kraji spisi: Mirosl. Chmelički, Ro-
dolj. Podratitovski, Jožef Šuc, dr. Henrik Žl.
Pavker, J. Virk, Jos. Furlani. Pesmi: Okiški,
L. Tomšič, Ant. Namè, L. Nožarjev (iz za-
puščine). Burja, J. Virk Ločanski, E. Tomšič.
Svitoslav (Jeran). Iv. Bonač. (Na grob slav.
Gregorja Riharja), Hicingar, Marešič, Partel.

1864. XVII. Vrednik Luka Jeran.
Ivan Bonač umrl. Pridige. Govoril dr. Janez
Zlatoust Pogačar. J. Levičnik. (Eno uro v
Gospa-sveti.) Dr. Sterbenec. (Luka Knaffel.)
Mesto umrlega Zorna dr. Jan. Zlat. Pogačar
stolni dekan. (-Zg. Danica- piše: »Veseliti
mora vsacega domoljuba — Pogačar so vzrok,

da se je Alojzijevišče ustanovilo: so začetnik »Zgodnje Danice.« Kakor bogoslovski učenik, podpornik pridne in ubožne mladine, vodija v Alojznicu in ljubilec plemenitih umetnosti, kakor pridigar in pisatelj idr. so že toliko storili za škofijo in še zmiraj dalajo.«) P. Hieingar. (Stare fare na Primorskem. — Stare fare na Kranjskem.) Rodoljub Podratitovski. (č Matevž Lotrič.) Kraji spisi: Jož. Jerič, M. Smolej, Jož. Kovačič, V. Lah, L. Podgoriški. Pesmi: Jakob Trobec, bogoslovec. (V slovo pri odhodu v Ameriko), Frančišek Pirc.

1865. XVIII. Vrednik L u k a J e r a n. Dr. Janez Zlatoust Pogačar. (Spominji s potovanja v Rim.) Hieingar. (Beseda o krstnih imenih.) 4. mal. travna 1802 v Žirovnici, brezniške župe, rojeni Jakob Finžingar umrl kakor župnik pri sv. Katarini nad Št. Vidom. Sodili so, da Avstrija ni imela več tacega latinskega pesnika. Valent Sežun postal župnik v Dobropolju. Slovenska Matca ustanovljena: prvi predsednik dr. Lovro Toman. Tretja nova maša v trnovski novi cerkvi: Ivan Vesel-Vesninova. Propovedoval je sedanji prelat-župnik Rozman. Fr. Pirc poroča iz Amerike, da je obhajal 50 letnico mašništva. Jož. Kovačič (mašnik pri altariju.) Pesmi: Jak. Trobec, Jan. Vesel.

1866. XIX. Vrednik L u k a J e r a n. Likar. (Nekoliko lepih navad pri nemških Kočevarjih.) Cesar Fran Josip napovedal vojsko s Prusijo — »neovržno je,« piše vladar — da je Prusija sedaj očitno zamenila pravico s silo.« Vrednik. (Tri mesece na Jutrovem.) James (Jakob) Posebej odtisnjeno. Trobec piše veliko pisem iz Amerike. Dr. J. Uлага. Pesmi: Lovro Mencingar, Jož. Stritar. (Turki na Slivici.) Fr. Levec. (Svetemu Alojziju.) Fr. Silvester. (Dar za dar Mariji. — Sonetni venec.) J. Virk, J. Bile. (Prestava najlepših himen sv. cerkve.) Posebej natisnjeno. Miroslav Turk, A. Namre, Hieingar, A. U. Okiški.

1867. XX. Vrednik L u k a J e r a n. Vrednik. (Tri mesece na Jutrovem.) Cerkevni zbor v Baltimoru. Leop. Gorenee. (Spominek živemu po Vaclav Stulecu.) Spomenik Knobleharju se vdela v steno škocijanske cerkve na Dolenskem. Oklic s podpisi za volitve v dež. zbor na Kranjskem. Janez Kulavie postal doktor na dunajskem vseučilišču. Uršulinka

Benedikta Tomanova, sestra dr. Lovru, umrla. Lovro Pintar. (Kaj dela državni zbor na Dunaju.) Kraji spisi: Jakob Trobec, Fr. Hrovat, M. Močnik. Pesmi: Cimperman, Hrabroslav Prnè, Jaka Gomilšak, M. Končnik, Radoslav, A. Praprotnik, Rodoljub Ledinski, Daroslav Ternovec, A. Namrè.

1868. XXI. Vrednik L u k a J e r a n. Vrednik. (Tri mesece na Jutrovem.) Smrt škofa Barage. Dr. Kulavie. (Kolisej.) Lovro Pintar. (Večer 21. in 22. sušca 1868. na Dunaju.) Ločenje cerkve od šole. Dr. J. K. Pogačar. (Šolska postava od 25. maja 1868.) Dr. Lav. Gregorec. (Kaj delajo liberaluhi s cerkvo na Badenski.) Prvi občni učiteljski zbor v Ljubljani, ki je imel pred pričetkom zjutraj ob 8. uri v stolnici sv. mašo. Rodoljub Podratitovski. (O napevih našega Gregorja Riharja.) Gf. Viljem Wurmbrand napravlja katoliško bralnico. Iz nje nastala »Kat. družba.« Pri sv. Jakobu v Ljubljani sv. Štefana dan slovesnost sv. Feliksu. Kraji spisi: M. Močnik, Ivan Zarnik, učitelj, A. Lesar. Pesmi: Radoslav. (Sonetni venec milemu Pastirju.) I. Bile. (Cerkvene pesmi — Tarbula.) Cimperman, M. Končnik, M. Rant, učitelj, Virk, Fr. Papler, Hrabroslav Prnè.

1869. XXII. Vrednik L u k a J e r a n. Misijonar Ignacij Mrak naslednik škofu Frideriku Baragi. Vrednik. (3 mesece na Jutrovem.) Pija IX. zlata maša. Feliks Dupanloup, orleanski škof, o prihodnjem občnem cerkvenem zboru. Linški škof Fran Josip Rudigier pred sodnijo. Marn. (Baraga, svetla zvezda na slovstvenem nebu kranjsko-slovenskem in očipve-indijanskem.) Kraji spisi: M. Močnik, Fr. Vidie, M. Kalan, učitelj, Rodoljub Podratitovski, Jožef Šue, Jak. Trobec, Gustav Köstl. Pesmi: Lendovšek, J. Bile. (Cerkvene pesmi.) Radoslav Silvester, Josip Furlani, Hrabroslav Prnè, Grča, Fr. Ser. Cimperman. — Politika se je jela tako zelo obravnavati v letnikih zadnje dobe, da sem ter tje imenuje vrednik svoj list cerkveno-političen. Časih je »Danica« tudi precej bojevita.

1870. XXIII. Vrednik L u k a J e r a n. Silabus in okrožnica papeževa. Vrednik. (Tri mesece na Jutrovem.) Fr. Vidie. (Občni cerkveni zbor.) Beseda ljubljanskih bogoslovcev na čast ss. Cirilu in Metodu. Rodolj. Podrati-

toovski. (Romanje v Marijino Celje.) Božji grobje. Škof Ignacij Mrak v Mokronogu. Stolni dekan dr. Janez Zlat. Pogačar vmeščen za stolnega prošta. Pri Sedanu po 3dnevni bitvi premagan je cesar Napoleon svoj meč izročil pruskemu kralju. Delo otrokom potrebno. Zmaga sv. križa v raznih stoletjih. Anton Pintar. (Janez Brencé, nekedanji Unški fajmošter.) Kraji spisi: A. Jeglič. Pesmi: Radoslav, Štefan Kamenarjev v Zalem logu. (Pozdrav vesoljnemu cerkvenemu zboru. — Sonetni venec), Fr. Cimperman, A. Namre, A. Smrekar, Hrabroslav Prnè. (Dr. Lovru Tomanu v Rodavnu poleg Dunaja.) Jož. Virk.

1871. XXIV. Vrednik *L u k a J e r a n*. Šola po novih postavah in duhoven. Prošt dr. Ivan Zlat. Pogačar v Naklem blagoslevil veliki marmeljnatí altar. Vrednik (Tri mesece na Jutrovem.) Vrednik. (Slovenci v Rimu pri sv. Očetu Piju IX.) Kranjci na grobu Ign. Knobleharja v Neapolu. Pij 25 let papež. Dupanloupova pastirnica: »Ako se Francosko k krščanstvu ne vrne, je izgubljeno.« In danes l. 1905. — Slovenci, kje je danes Francoska? Z. (Marsikaj o cerkveni umetnosti.) Župk. Jurij Varel. (Velésovo.) Viši škof Andrej Gollmayer zlatomašnik. Pij IX. v Vatikanu. Viktor Emanuel na citoriju, Garibaldi na ulicah. Krajši spisi: Jakob Trobec, V. Lah, M. Močnik, Rodoljub Podratitovski, Luka Možioa iz Amerike. Pesmi: Radoslav. (Egiptovski Jožef.) Fr. Cimperman. (Duhovne pesmi.) A. Namre, Jož. Virk, A. Žlogar († župniku suhorskemu. Ivanu Škoficu.) J. Bile.

1872. XXV. Vrednik *L u k a J e r a n*. Z. [Marsikaj o cerkveni umetnosti. Vrednik. (Iz Ljubljane v Trst in od ondod v Egipet.) Ant. Namre. (Jože Marešič, bivši duhoven na Šmarni gori.) Judje bogaté, kristijanje siroté. Natiskar in zalagatelj »Zg. Danici« Jožef Blaznik umrl. Pismo Markeškega škofa, Ignacija Mraka. L. Gorenjec. (Poslanec prof. J. Greuter postal častni komornik Nj. Sv.) I. Müller. († Vincencij Vovk, bivši dekan v Metliki.) Križ, zastava prave svobode. Zmaga sv. križa v raznih stoletjih. Kraji spisi: Župnik Matija Snój, Marija Trobec iz Amerike, Josip Smrekar, (O cerkveni godbi), misijonar Janez Čebulj iz Amerike. Fr. Pirc to isto, Jož. Buh to

isto. Pesmi: Radoslav, Hrabr. Prnè, A. Namre, Fr. Petrlin.

1873. XXVI. Vrednik *L u k a J e r a n*. Néduhoven. (Ozir po Kranjskem. — Farni pomočniki.) Napoleon III. previden umrl v prognanstvu blizu Londona v Chishurstu. vasi z gradom Cawden-House. Viktor Emanuel menda otožen. Kako bi se našim bratom v Bosni pomagalo. Semeniški govor. (O potrebi nadaljevalnega izobraževanja pri duhovnih.) O volitvah. Misli o cerkvi sv. Jožefa pri Ljubljani. Deželna vlada kliče na pomoč ob silni nevihti v 21 davčnih občinah krog Novomesta J. Marn. (Križ svojim zmagovitim vplivanjem na vse človeške čednosti. Vir pisatelju je bila v slovaškem narečju spisana knjiga farára Ivana Munkaja.) Veninger, Tov. Jez. — ameriški apostol imenovan. Kraji spisi: Kap. Marko Vales, Andrej Vavken, Tomo Pirnat, Jak. Trobec, T. Zupan, Anton Pintar, J. Klapšič. Pesmi: Janez Čebulj Rodoslov. (V spominj mili domovini. — Sonetni venček.) Hašnik. Ant. Namre, Ivan Zarnik, učitelj, Rodoljub Podratitovski, S. Gabre, Fr. Pirc, Hrabr. Pernè.

1874. XXVII. Vrednik *L u k a J e r a n*. Pij IX., drugi Job. S naslovom »Svet škof piše Né slovenec-duhoven o umrlem slovenskem škofu Baragi. Koledar za vse dneve v letu. Prof. J. Marn. (O časnikarstvu, zlasti liberalnem.) Z. (Marsikaj o cerkveni umetnosti.) Janez Parapat. (O starološki fari.) O. Bernard Ločnikar. (Slovenska pridiga v Ameriki.) † Levu Vončina, Marija zdravje bolnikov. Val. Gasperšič. (Lušarska gora.) Bosna in Bošnjaki — izvorno sporočilo. Kraji spisi: Valent Lah iz Bosne, Rodoljub Podratitovski, T. Zupan. (Iz Rima.) Jož. Hašnik. Pesmi: Bogdan Ternovec. (Na gomili Miloša Velikega.) Radoslav, S. Gabere.

1875. XXVIII. Vrednik *L u k a J e r a n*. Koledar za vse dneve v letu z životopisi svetnikov in svetnic. Program reškega gimnazija s prof. Ivan Zupanovim hrvaškim životopisom »Profesor in bibliotekar Matija Čop.« Z. (Marsikaj o cerkveni umetnosti.) Val. Gasperšič. (Lušarska Gora.) Jan. Parapat. (Sveto leto na svetinjah.) Tržaški škof dr. Jernej Legat umrl. Janez Klapšič. (Skrivnostno nekaj.) Novi ljubljanski knežškof dr. Ivan Zla-

tousti Pogačar. Novi tržaški škof bivši poseški dr. Jurij Dobrila. Ljubljanski k. š. dr. Jernej Vidmar odstopil. Pristrčno poslovitveno pismo Dobrile od svoje istrske duhovščine. K. š. Krizostoma posvetil v ljubljanski stolnici goriški viši škof dr. Andrej Gollmayer; ob boku sta stregla škofa: lavantinski dr. Maks. Stepišnik in krški dr. Valent Wiery. Nazoč je bil tudi še tržaški dr. Jurij Dobrila. Ant. Namrè. (Šmarna gora, romarska cerkev na Gorenskem.) Kraji spisi: Jernej Klapšič. Pesmi: Radoslav, S. Gabre, Anton Smrekar, Svitoslav (Jeran). J. Kukovec. Josip gf. Barbo. J. Zarnik.

1876. XXIX. Vrednik *L u k a J e r a n*. Janez Klapšič. (Cerkveno premoženje.) Davorin Trstenjak. (Kje rojen sv. Jeronim?) Pij IX. 30 let papež. Misijonska sporočila rajnega o. Valjavea, T. J. Indijanje voščijo misijonarju Fr. Pireu za 91 ti god. Kraji spisi: Podratitovski, Marija Trobec iz Amerike, Val. Lah iz Rima. Pesmi: Radoslav. Lavromir (Lovro Mencingar), Simon Gabre.

1877. XXX. Vrednik *L u k a J e r a n*. T. Zupan. (Kanonik Frančišek Seraf Anžlovar.) Misijonska sporočila rajnega o. Valjavea, T. J. Pij IX. 50 let škof. Vinceneijeva družba, ustanovljena v Ljubljani. Janez Bile. (Spominji na Oglej.) O. Benvenut Crobathova zlata obluba. Živenje štirinajsterih pomočnikov v sili. Kraji spisi: Jož. Hočevnar, župnik Ižanski, J. Kraševic. Pesmi: Ivan Zarnik, učitelj. Piju IX temu: Jožef Virk — Tom. Zupan — M. Stanislava. Radoslav. (Piju IX. za 50 letnico škofovstva — sonetni venček.) Vabilo za 1878. leto imenuje »Danico« cerkveno-»politišk« časnik, a glave raznim listom v l. 1878 nosijo slej ko prej le samo naslov »Danica — katolišk cerkven list.«

1878. XXXI. Vrednik *L u k a J e r a n*. A. Keržič. (Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.) Misijonska sporočila rajnega o. Valjavea, T. J. Živenje 14 pomočnikov v sili. Papež Pij IX. umrl. — Leon XIII ti njega naslednik. Antona Martina Slomška zbrani spisi. Župnik Janez Volčič. (Podoba Naše ljube Gospe v Šmarjeti na Dolenskem kronana.) Vrednik. (Ali naj se odpravi latinščina in grščina z gimnazij? — Gada ne v hišo! ali: Kužljivi časniki.) Profesorjema Tomu in Ivanu Zupanovemu umrli 83letni oče Matija.

Janez Klapšič. (Obnašanje katoličanov z drugoverci.) Zlata maša frančiškana o. Benvenuta Crobatha. O božjih potih. Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. Med njimi je opisana tudi Jerica Jugovičeva — »v cvetju nedolžnosti — slovensko dekle.« K. š. Krizostom blagoslovil Lichtenthurnišče, ki bi se pa zvalo prav tako lahko tudi Mehkotovišče, ker ste umrli sestri Mehkotovi volili to posestvo za ubožnico. Oni ste je po sestri, umrli baronici Lichtenthurnovi podedovali. Kraji spisi: P. Marija Alfonz Ratisbon (prevod), Ivan Mrvec. Ant. Pintar. Pesmi: Radoslav, Ivan Zarnik, J. Furlani, Jožef Virk, Ločki, S. Gabre.

1879. XXXII. Vrednik *L u k a J e r a n*. A. Kržič. (Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.) Janez Klapšič. (Obnašanje katoličanov z drugoverci.) Misijonska sporočila o. Valjavea, T. J. Dež. šolski nadzornik Ivan Šolar gre tudi kakor tak v Zadar na Dalmatinsko. Fr. Karun, trnovski župnik ob svojem tamošnjem 25 letnem bivanju prejel zl. križ s kr.: knežškof Ivan Zlatousti mu ga izročil osebno. Gospodom lučnjakom. J. Lavtižar. (Črtica: Valentin Jereb.) Srebrna poroka cesarja Frana Josipa I. in cesarice Elizabete. Tomo Zupan. (Spominji na Gorenjsko.) Tri podobe. Dr. Iv. Zlat. Mitterutzner. (Slovanško iz Bistriške doline. — Pusterthal — na Tirolskem.) Tomo Zupan pri Leonu XIII. Semeniški namestni ravnatelj dr. A. Jeglič govori v kat. družbi. Truplo dr. poslanca grofa Josipa Barbo na Dunaju blagoslovil dvorni kapelan dr. Jan. Kulavie; pokopano v družinski raki v Št. Ruprtu na Dol. Kraji spisi: Ant. Pintar. Pesmi: Marija Stanislava Skvarča, Radoslav, S. Gabre, J. Bile, Grča.

1880. XXXIII. Vrednik *L u k a J e r a n*. A. Kržič. (Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.) Slikarica m. Josipa Strusova, prednica ljubljanskih Uršulink, umrla. Truplo blagoslovil k. š. Zlatousti; izprevod vodil prošt dr. Jare. Pesnik Josip Virk umrl. V šenklavškem župnišču umrl 94 let stari ameriški misijonar Fr. Pire; 40 let je misijonaril med Indijani. Za rakvijo je stopal k. š. Zlatousti. Rok Merčun. (Črtice iz življenja Jožefa Virka.) Anton Zupančič. (Altarni prtovi.) Podratitovski. (Ljubljanska škofija o pričetku leta 1813.) O. Benvenut umrl. J. Podboj. (An-

ton Kutnar, životopis.) O lepi izreji mladine. Leona XIII. enciklika o sv. Cirilu in Metodu. Mestni župnik pri sv. Jakobu Gustav Köstl umrl. Lavretanske litanije v molitvah in pre-mišljevanjih. Cerkev — nepremagljiva. Kraji spisi: Jak. Trobec, Jož. Buh, misijonar. Pesmi: Radoslav, M. Malovrh, S. Gabre, Janez Bile, (Cerkvene himne). Svitoslav (Jeran), Rodolj. Podratitovski.

1881. XXXIV. Vrednik L u k a J e r a n. Anton Žlogar. (Trojna božja pot.) Nunski g. oče Mihael Potočnik postal častni komornik Leonu XIII. V bogoslovišču jel predavati spiri-tual Iv. Flis o cerkveni umetnji. Kanonik Matej Meršol umrl. Lavretanske litanije v mo-litvah in premišljevanjih. Don Bosco. Pastirski list čeških škofov v slavo ss. Cirilu in Metodu. Zaslišanja slovanskih romarjev pri Leonu XIII. 88 imen Slovencev, ki so bili tu nazoči. K. š. Zlatoustega vabilno pismo na zgradbo cerkve Jezusovemu srcu. Župnik Anton Pintar umrl. Dr. Janez Bleiweis postal vitez Trste-niški. Alojzijeviški vodija dr. Ivan Gogala šel na enako mesto v veliko semenišče; vodstvo nastopil prof. Tomo Zupan. Misijonar Val. Lah iz Marije-Zvezde v Bosni. Dr. Janez Bleiweis umrl. Kraji spisi: Nace Tomazin, misijonar. Pesmi: Janez Bile (Cerkvene himne), Rodolj. Podratitovski, Fr. Krek, S. Gabre, Radoslav.

1882. XXXV. Vrednik L u k a J e r a n. A. Kržič. (Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.) Tržaški škof Jurij Dobrila umrl. — K. š. Ivan Zlatousti je na poslovit-venem obedu spominja vrednimi besedami nazdravil novemu sarajevskemu kanoniku dr. Jegliču, ki takoj odide na svoje novo mesto. Janez Volčič. (Pojdite k Jožefu.) Fr. Svetilko-Lampe. (Vevnica, 1. Olika; 2. Uče-nost in učenjaki.) V Trstu vmeščen škof dr. Ivan Glavina. Priden ministrant in pošten študent in bogoslovec Anton Martin Slomšek. Strossmayrova na njegove troške zidana ve-lika cerkev v Djakovem posvečena. V Novo mesto došel novi prošt Peter Urh. Dr. Alojzij Mat. Zor imenovan poreški škof. Kraji spisi: Val. Lah, misijonar iz Bosne; dr. Anton Jeglič iz Sarajeva. Pesmi: M. Stanislava Skvarča, Radoslav, Žlogar, s. Bonaventura, s. Frančiška Grizoldova, Davorin Trstenjak.

1883. XXXVI. Vrednik L u k a J e r a n. A. Kržič. (Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh

časov krščanstva.) Slomšek škofijski šolski nadzornik, kanonik in opat. O. Frane. (Iz Južne Afrike.) Dež. predsednik v Ljubljani Winkler prejel red žel. krone II. vrste. Koj na to postal baron. Viši goriški knežškof dr. Andrej Gollmayer umrl. Kan. prof. Štefan Kocijančič umrl. Ivan Podboj. (Šentviškega župnika + Matija Kulavica životopis.) K. š. dr. Jernej Vidmar umrl v Kranju. Misijonar Jurij Godec v Ameriki umrl. Nekaj poprej mu je spominjsko zlato mašo doma na Jan-čem obhajal vodija Tomo Zupan. Svetilko — Lampe (Vevnica, 1. Pleve; 2. Gnjil sad; 3. Na skali; 4. Studenci.) Ljubljanska cerkev psv. Jezusovega srea posvečena. Cesar Fran Josip v spominj 600 letnega združenja Kranjske s habsburško rodovino v Ljubljani in na Kranjskem. Jož. Buh. (Popotovanje iz Minne-sote do Ljubljane.) Poreški škof dr. Alojzij Mar. Zorn imenovan viši škof v Gorico. Kraji spisi: Val. Lah, Podratitovski, P. Krisogon Majar. Pesmi: Radoslav Silvester, Janez Bile, (Nekaj sv. pesmi). S. Frančiška Grizoldova, S. M. Bonaventura, Svitoslav, Jos. Levičnik, M. Stanislava.

1884. XXXVII. Vrednik L u k a J e r a n. K. š. Zlatousti jel bolehati. Bil previden. Ves bolan v znamenitem govoru se zahvalil du-hovščini; vsakemu, ki mu je kaj storil in se poslovil. Svetilko — Lampe. (Vevnica, 5. Du-hovnikov ne potrebujemo. 6. Strah — duhov-ska vlada.) K. š. umrl 25. jan. Na k. š. Zlato-usta pogreb so prišli škofje: Viši k. š. dr. Alojzij Zorn — pokopavalec — iz Gorice, dr. Maksim. Stepišnik — govornik — iz Maribora in dr. Ivan Glavina iz Trsta. Papež Leo XIII. zapovedal nekaj molitvic po vsaki tihi maši vesoljnemu svetu. Žpk. Jurij Krašovic umrl. Kan. dr. Janez Gogola — že imenovani ljubljanski knežškof — umrl. Na novo imenovani k. š. dr. Jak. Missia prišel v Ljubljano in se pomudil pri proštu Jos. Zupanu. Učeni pisatelj v najelegantnejem nemškem in latinskem jeziku, tržaški prošt, dr. Josip Schneider, umrl. Kraji spisi: Škof Ign. Mrak, Val. Lah, dr. Ant. Jeglič, Štef. Jenko, dr. A. Jarc. Pesmi: S. M. Bona-ventura, M. Stanislava, Radoslav, Simon Gabre.

1885. XXXVIII. Vrednik L u k a J e r a n. Pokop res krščanske deklice Jerice Mesar-jeve, sestre Ivana, župnika na Bohinjski Bi-

strici. V sluhu svetosti je 1860 umrl v Trientu škof Ivan Nep. Čiderer. Zbor za svete odrede mu prisodil naslov »Častitljivi služabnik božji«. Na Dunaju umrl praški kard., viši škof Miroslov, rojen knez Schwarzenberg. Stolni dekan Jurij Vole umrl. Maks Klinkowström in njegovi govori. Msgr. Mihael Potočnik, zlatomašnik. Modroslovje. A. Koblar. (Zgodovinski zapisniki o posvečevanju nekaterih cerkvá v ljubljanski škofiji). Jan Žanov. (800 letnica St. Vidse župe nad Ljubljano.) Župnik Janez Ažman o divji povodnji na višem Gorenskem. 100 letnica trnovske župe v Ljubljani. Kraji spisi; Jož. Buh, misijonar. Pesmi: Radoslav, S. M. Bonaventura, Svitoslav (Jeran).

1886. XXXIX. Vrednik Luka Jeran. Romanje v Lurd je osnoval papežev hišni prelat dr. Herman Zschoke. Iskrice blaž. Marg. Marije Alakok: O češčenju Jezusovega psv. srea. Don Bosco in Salezijanci. Prošt Josip Zupan umrl. Dijaška pisma. Nekaj dima. Misijonska sporočila rajnega o. Valjaveca, T. J. Čegar je mladina, tistega je prihodnost. Kraji spisi: Janez Vertin, škof v Marketu. Jož. Fr. Buh, V. Alijančič. Pesmi: Radoslav, Janez Kobilica, Ig. Hladnik, M. Stanislava, Sim. Gabre, Ivan Zarnik.

1887. XL. Vrednik Luka Jeran. Fr. Kosar, (Slovenska pridiga pri Lurški dupljini.) Nekaj dima. Misijonska sporočila rajnega o. Valjaveca, T. J. »Družba sv. Cirila in Metoda« se po prvomestniku pokloni slovenskim škofom. Pridiga nekedanjega trž. škofa. Mat. Ravnikarja. Šolske knjige iz rok — kaj pa sedaj? Koseci, ženjice, mlatiči. Gospoda Jož. Jeriča katoliška bukvarna in tiskarna. Alf. Luznik. (Izvelič. Andrej Bobóla, slovanski mučenec.) Sv. puščavnik Fijaker, zavetnik kočijažev in vrtnarjev. I. Bile. (Sv. družina — po poljščini.) Jezuiti se vselili v Ljubljani. Superijor jim veliki govornik o. Makso Klinkowström in tovariši: Ivan Starò, Josip Kos, Fr. Dolijak ter J. Jakops. Nekaj priložnostnih cerkvenih govorov. Leon XIII. zlatomašnik. Kraji spisi: Jožef Fr. Buh, dr. Jeglič. Pesmi: S. M. Bonaventura, Radoslav, Ivan Zarnik, S. Gabre.

1888. XLI. Vrednik Luka Jeran. Črtice o župniku Janezu Volčiču. Izveličani

Klemen Hofbauer ali Dvořak. Don Bosco: opis njegovega življenja in delovanja. Ali versko ali brezversko šolo? Družbe sv. C. in M. peticija na državni zbor, naj se zopet vpelje verska šola: na novo pa naj se glede na XIX. člen osnovnih drž. zakonov zjamčijo vsepovsod in popolnoma pravice materinega jezika. Prijatelj mladine. (Iz dijaškega življenja.) V Kropi zlata poroka starišev žpka. Ivana in kapel. Šimna Ažmanovih. V »Rahlem migljeju« »Dan.« 1888. list 28. pisatelj —a— napada družbo sv. Cirila in Metoda, da na shodih ne povdarja vere; da so nekateri kolvodje te družbe zoper versko šolo in da se ne ve, ali se svetnikoma ali družbi vžigajo kresi in se strelja: sploh snujejo veselice s petjem in pitjem. Vodstvo naslonjeno na protokole temu oporeka proseč: naj vredništvo »Danice« — če že noče podpirati preblagih verskih in narodnih namenov družbe sv. C. in M. — vsaj ne škoduje čezbi in narodu slovenskemu z natiskovanjem takih dopisov, kakor je zgoraj označeni. Fran Josip 40 let vladar. Prošt dr. Jare zlatomašnik. Dr. Poklukar postal dež. glavar. Črtice iz življenja župnika v Sp. Tuhinju. Luka Dolinarja, ki bil slov. cerkven pesnik in skladatelj ter je umrl pred 25. leti. Oče sinu dijaku v Ljubljano za Božič. Kraji spisi: Št. Jenko, Ciril Zupan iz Amerike. Pesmi: Ivan Zarnik, Radoslav, S. M. Bonaventura, J. Levičnik. »Vabilo« pozivlja za l. 1889. na »Danico« kakor na »cerkvenopolitiški tednik«. A l. 1889. se imenuje zopet le samo »katolišk cerkven list«.

1889. XLII. Vrednik Luka Jeran. Vmeščen novi šentpeterski župnik Martin Malenšek. Cesarjevič Rudolf umrl v Mayerlingu za Dunajem. Dobroželjni vzorci, v pomislek o »Mariji Pomočnici« na Brezjah. Voltaire in nasledki njegovih nauk na Francoskem. Liturgične barve. Marija Bistrička, božja pot na Hrvaškem. Kako se je praznovalo kanonizovanje sv. Ignacija in sv. Frančiška Ksav. v Ljubljani 5. julija l. 1622. Lepa smrt mladega zamoreca. Kraji spisi: Dr. Anton Jeglič, Josip Kresè. Pesmi: Radoslav, S. M. Bonaventura, Svitoslav-Jeran, Žan, Janez Bile.

1890. XLIII. Vrednik Luka Jeran. J. Bile. (Črtice iz dnevnika.) Češčenje sv. Cirila in Metoda v Loreti na Laškem. Misijonar

Valent Lah v Bosni ubit. Marijino svetišče na Trsatu. Ivan bogoslovec, vojak. J. Ažman. (Petindvajsetletnica v Gorjah.) Na Breznici vmeščen žpk. Tomo Potočnik. Kraji spisi: o. Simon Lampe iz Amerike. M. Saje. Dr. Anton Jeglič. Pesmi: Radoslav. Motniški. P. M. Bonaventura.

1891. XLIV. Vrednik L u k a J e r a n. Marijino svetišče na Trsatu. Ivan bogoslovec, vojak. Janez Bile. (Pompeji nekedaj in sedaj.) Francis. († Jurij Humar.) Deželni glavar g. dr. Jožef Poklukar umrl. 300 letnica sv. Alojzija. † dekan Martin Skubic. Na Trsatu o 600 letnici prinesenja Marijine sv. hišice iz Nacareta. Cvetice z vrta sv. Alojzija. Čast. kan. prof. dr. Iv. Semen. zlatomašnik. Nekaj pridig. Med pridigami ona, ki se je govorila o 25 letnici v Kranjski Gori. Kakor součeneec je bil na stolu sedeči, takrat že 16 let bolni duhovnik Josip Pečar. Kraji spisi: F. S. Košar iz Amerike. Fr. S. Šusteršič, misijonar. Pesmi: S. M. Bonaventura. Alojzij Pin. Jos. Schneider prop. Tergestinus Neomystae. Radoslav. Fr. Šmid.

1892. XLV. Vrednik L u k a J e r a n. Ivan bogoslovec, vojak. Čast. kan. dr. Matija Robič umrl v Gradcu. Sv. Barbara, izprosi nam milost prav srečne zadnje ure. Nekaj cerkvenih govorov. Janez Repič. (Trije najlepši trenotki v življenju. — Iz rudarskega življenja.) Zlata maša o. Evstahija, bivšega franč. provincijala. Anton Lesjak. (Stara božja pot Marije Device na Dobrovi za Ljubljano.) I. Bile. (Svetišče kraljice sv. rožnega venea v Pompejih.) Prvi kat. shod v Ljubljani. Liberaluhi iščejo Don Bosca umoriti. Dr. Jo. Lesar. († Martin Skužec.) Marijine družbe. J. (Moje izpreobrnjenje.) Vojaške vaje. M. Močnik. (Marijanišče v Ljubljani dovršeno.) Kraji spisi: Pet. Urh. prošt. — J. L. Podratitovski. Pesmi: Fr. Šmid. Radoslav. Mat. Frelih.

1893. XLVI. Vrednik L u k a J e r a n. Janez Bile († o. Ljudovik Bile.) Past in njegova sestra. Ivan Komljanec. (Cerkveno leto, ali letni sveti časi in dnevi.) Slovenski romar v Sveti deželi. † Kan. prof. Josip Marn. Nekaj cerkvenih govorov. Župan Pet. Grasselli v imenu mesta čestital Levu XIII. na njegovi 50 letnici. Ameriški opat Bernard Ločnikar na Kranjskem. Sv. Donat. mučenec, patron

zoper hudo uro in točo. Sv. Rešnje Telo — in lurški čudeži. † Blaž Artelj, žpk. v Kranjski Gori. M. A. (Opatija trapiška Marija-Zvezda v Bosni.) Kraji spisi: Josip Levičnik. Pesmi: Radoslav. (Tebi čast Marija. — Sonetni venec.) Simon Gabre. Tone osmošolec. Jan. Bile. M. Jerančič. Jos. Levičnik. Ti zadnji »Daničini« letniki veliko prelagajo; sosebno veliko iz nemščine.

1894. XLVII. Vrednik L u k a J e r a n. Slovenski romar v Sveti deželi. 25 letnica »Kat. društva« v Ljubljani. Mons. Andrej Sterk imenovan krški škof. O IIIjem redu. Iz verskega »Krmila« dr. J. Muršeca. (Modroversko krmilo zdrave omike.) Prof. Janez Repič. (Zadnje obhajilo.) Žpk. Jakob Mrak nastopil Naklansko župo. Tržaški škof. list naroča, da naj se Leona XIII. pomašne molitve glasno molijo: tako, da je krog oltarja bivajoči čujejo »in ob enem molijo z mašnikom.« Prelat Frančišek Kosar umrl. Smrtni govor mu govoril k. š. Napotnik. Materino srce. V izpodbudo mladini. Pripogovanje kolen pred najsvejšim zakramentom. Jan. Smrekar. (Naši prihodnji Salezijanci.) Kneipp in njegov poklic. Zvesti Krizostomov tajnik, konz. svetnik Žiga Bohinec umrl. Opat Bernard Ločnikar, rojen Bitnjičan, v Ameriki umrl. M. Prelesnik. (Kitica cvetic na grob † župnika Val. Sežuna.) Prof. dr. Mitterrutzner. (Na grob mojega rednika, papeža Pija IX.) Kraji spisi: Kur. Peter Bohinjec, Iv. Brencè, Domin. Janež. Pesmi: Ivan Zarnik, Marija. Mariophil. Radoslav, Ciriljev, S. Gabre J. P. Belostenski.

1895. XLVIII. Vrednik L u k a J e r a n. Naši prihodnji Salezijanci. M. P. (Kitica cvetic na grob † žup. Val. Sežuna.) Ign. Burgar. (V spominj pokojnemu opatu dr. Bernardu Ločnikarju, O. S. B.) † Nadvojvoda Albreht. Spokorna procesija ljubljanskega mesta za odvrnjenje šibe potresa. Don Boscova oporoka. Demantnomašnik msgr. Mihael Potočnik. Jos. Levičnik. († Andrej Praprotnik.) Zlatomašnik Matej Preželj. Pesmi: Belostenski, Radoslav, Simon Gabre. Milidrag. Zmagoslav. M. Jerančič.

1896. XLIX. Vrednik Frančišek Birk. Kard. Bonaparte in Bonapartovci. List 18. t. l. 1. majnika donaša obvestilo o smrti vrednika tega

l i s t a, m s g r. L u k e J e r a n a. Ta številka še nosi njegov vredniški podpis. Naslednjemu listu je vrednik F r a n č i š e k B i r k. † Kanonik Karol Klun. Več cerkvenih govorov. Prof. J. Repič. (Vzvišenost duhovenstva nove zaveze.) Dr. Fr. Sedej. (Kje je Marijin grob?) V Javorjah v rojstno hišo msgr. Jeranovo vzdignana spominjska plošča. Janez Ažman. (Nagovor ob duhovski 30letnici, s posebnim ozirom na toliko let bolnega duhovnika Josipa Pečarja tu v Kranjski gori.) Andrej Kalan. (Venec na grob msgr. Luke Jerana.) † Generalni vikarij dr. Henrik Pauker pl. Glanfeld. Pesmi: Dr. Janez Ev. Krek. Radoslav, Janez Bile, Belostenski, Ivanov.

1897. L. Vrednik A n d r e j K a l a n. Andrej Kalan. (Venec na grob msgr. Luke Jerana.) Drobstinice iz raznih letnikov »Zgodnje Danice« za njeno petdesetletnico. Ljulika in pšenica. Novoposvečenec Luka Preželj umrl v Leonišču. Lepša cvetka je bil od najkrajšnih planinek rojstvenega mu zavičaja — Bohinja. Juda. Herod. Petje v cerkvi bodi — cerkveno! Legenda o Materi božji. Izpoved. Marija, Mati. Marija, žalostna Mati. Marija, naš vzor. Gadje, slavec, senica in sova. Psv. srce Jezusovo. Sv. Višarije. Jos. Vole. (Pabrk.) † Metropolit dr. Alojzij M. Zorn. Karol Jaklič. (Odkritje Baragovega spomenika.) Salezij. (Janez evangelist.) Dobri in slabi časopisi. Angelji. Dr. Jakob Trobec, 4ti slov. škof v Ameriki. Posvečevanje nedelje. Nekaj misli o rožnem vencu. Združenje frančiškanskega reda. Vzgoja. Cvetica iz rajskega vrta: Vianney. Pesmi: Belostenski, Radoslav, Ana, Notranjec, Ivan, S. Gabre, Hotimir.

1898. LI. Vrednik A v g u s t P u c i h a r Biserni jubilej Leona XIII. O namenu človekove. Recimo dve, tri o popolnosti. O predpustu. Sv. Tomo Akvin — pevec sv. Rešnjega Telesa. Na pragu v cvetoči maj. Mikš. (Nekaj o Magdaleni Gornikovi.) Dr. Anton Bonav. Jeglič imenovan ljubljanskim škofom. Kanonik Andrej Zamejje zlatomašnik. K. š. Jeglič v Begunjah, v svoji rojstni župniji. Dr. Anton Medved. (Zgodovina Marijinega Celja.) † Cesarica Elizabeta. Cesarja Franja Josipa I. 50letnica. Jubilejno leto pa Družba sv. Cirila in Metoda. Ljubezen do naroda. Pesmi: A. Hribar, Dr. J. E. Krek. J. Levičnik, Radoslav (Junaku Čehovinu) S. Gabre.

1899. LII. Vrednik T o m o Z u p a n. Viši učitelj J. Levičnik. (Tri dni iz mojega življenja.) Župnik Iv. Vrhovnik. (Nov slovanski blaženec — Groznata). Žpk. Al. Kummer. (Kard. Francelin. — o kard. Rauscherju — o kard. Frančišku Schönbornu.) Prof. dr. Ivan Svetina. (Jezus Kristus pravi Bog. Posebej n a t i s n j e n o.) J. Lavtižar. (Madonna di Barbano.) Kraji spisi: Prof. dr. I. Svetina, bogosl. Ivan Petrič, Karol Cankar (7šolec), bogosl. Plahutnik, bogosl. P. Perko, kap. Josip Plantarič, bogosl. A. Merkun. Radoslav Silvester, bogosl. Josip Leben v Turinu. Kap. Josip Potočnik, kap. Iv. Gnidovec. žpk. Valent Majar, R. Likar, dek. Iv. Lavrenčič, bogosl. Ivan Gabršek, bogosl. M. Kogovšek, žpk. Ign. Valentinčič, ekspoz. Dominik Janež, bogos. Fr. Ks. Majdič. Pesmi: Janez Bile. (Tarbula. Posebej n a t i s n j e n a.) Radoslav Silvester, F. S. Finžgar, Miroselski=bogosl. Alojzij Merhar, F. P. Belostenski, Simon Gabre, Marija Čebinova, o. Dragomil, F. Kraljič.

1900. LIII. Vrednik T o m o Z u p a n. Jos. Lavtižar. (Cerkve in zvonovi v dekaniji Kranj. Posebej n a t i s n j e n o.) Bogosl. A. Merkun. (Ugovori in odgovori. Posebej n a t i s n j e n o. — Stolna cerkev v Ljubljani.) Žpk. Iv. Vrhovnik. (Veliki požar v Trnovem v Ljubljani 1800. — Trije bratje Hohenwarti hkrati mašniki.) Žpk. Al. Kummer. (Papeža Leona XIII. življenje in delovanje. — Dekliška izobrazba.) Bogoslov Kogovšek umrl. Manji spisi: Bogosl. Fr. Gabršek. Germanik Iv. Juvan. Žpk. Karlo Miklavčič, žpk. Al. Kummer, bogosl. † M. Kogovšek, bogosl. Mezè v Turinu, kap. Jos. Plantarič, bogosl. Leop. Podlogar, Fr. Ks. Kraljič, bogosl. F. Stržaj, Pavletov, bogosl. Fr. Pavšič. Marija Čebinova. Jos. Levičnik. Pesmi: O. Dragomil, Radosl. Silvester, gospica A. Omajčeva, Miroselski, gospica M. Rožmanova, br. — r., b. Marijan Nežič, Matvej Andrejevič (dvorni svetnik Ternovec), † Vojteh Kurnik, Zmagoslav.

1901. LIV. Vrednik T o m o Z u p a n. Josip Lavtižar. (Cerkve in zvonovi v dekaniji Kranj. Posebej n a t i s n j e n o.) Žpk. A. Kummer. (O zmernosti. — O pogovorih. Olike je zlato.) Bogosl. A. Merkun. (Stolna cerkev v Ljubljani. — Veliko svetniških življenj po Ekertovi »Církev vítězná.«) Prof. Ivan

Komljanec. (Cerkveni sv. časi in dnevi v staroslovensščini.) Pastirski list k. š. Napotnika »Sveta velika noč.« Bogosl. L. Podlogar. (Mladinina bisernica. Posebej natisnjena.) Janez Bile. (Duhovni svetnik Matej Preželj.) Simon Pleničar. (Životopis.) Prof. Jos. Kardinar. (Stolni dekan dr. Ivan Križanič.) Kraji spisi: Bogosl. L. Podlogar, — bogosl. F. Stržaj, Pavletov, † bog. Mihael Kogovšek, bog. M. Štular, kap. Jos. Plantarič, kap. Josip Potokar, bogosl. Martin Drolec, žpk. Blazij Dekleva. Pesmi: Marica, Miroselski, br. Marijan Nežič, Zmagoslav, Radoslav Silvester, Generoz Maver, † Vojteh Kurnik, Gospica M. Rožmanova, V. K., vojaški prostovoljec. (Majnikovi kraljici — sonetni venec.) Br. G. V. Matvej Andrejevič (dvorni svetnik Ternovec.)

1902. LV. Vrednik Tomo Zupan. Žpk. Al. Kummer. (Krištof Kolon [Kolumb] in Abdel Kader. — Katastrofa na Martinique. — Emil Zola. — Zdravo Telo. — Častite sive lase. — Francoska dvorljivost in vljudnost.) Josip Levičnik. (Zamujeni vlak.) L. P. (Mladinina bisernica. Posebej natisnjena.) Bogosl. Karol Cankar. (Izlam in krščanstvo.) Kap. Anton Merkun. (Životopisi svetnikov. — Iskrice.) † Luiza Pesjakova. (Smrt pravičnega. Posebej natisnjena.) Pastirski list k. š. Napotnika za sv. leto. Žpk. Ivan Vrhovnik. (Deželni pomočnik — na ljubljanskem gradu jetnik. — Nekedanje procesije s psv. R. Telesom pri ljubljanski stolnici. — Jernej Basar, Josip Hasl in Maksimilijan Redesini. Posebej natisnjeno. — Tomo Kempčan v slovenski obleki. — Slovenska propoved izza 1755. — Iz ostaline dveh znanstvenikov-duhovnikov.) Žpk. Jos. Plantarič. (V sponinj † kan. prof. Josipu Marnu.) Prof. dr. Fr. Pernè. (Govor škofa Flavijana pred cesarjem Teodozijem. — Trstenik. Posebej natisnjeno.) Peter Gross. (Posvečeno rokodelstvo.) Kap. Iv. Miklavčič. (Lurška Mati božja.) Kraji spisi: Gospica M. R. (Greh in pokora.) Bogosl. M. Štular, benef. Ivan Krst. Trpin, bogosl. M. Kmet, bogosl. L. Podlogar, gospica Hema Čulk. Pesmi: Radoslav Silvester, Matvej Andrejevič. (dvor. svetnik Ternovec.)

Danica, cerkven časopis za slovenske pokrajine.

1903. I. (LVI.) Vrednik, lastnik in zalagatelj Tomo Zupan. I. številka listu, ki je postal tudi osebna moja lastnina, je posvečena velikemu duhu Leona XIII. Praznoval je namreč dan »Daničinega« izida, 20. febr. t. l., 25 letnico svojega papeževanja. Ta pričujoči letnik — kakor tudi ona 1904. in 1905. leta — vsebuje vse propovedi za vse leto. Vse se natisnejo posebej. Žpk. Iv. Vrhovnik. (Zatrite nekedanje cerkve in kapele ljubljanske. — Škoda, da se ta velevažni spis ni natisnil posebej. A velikrat tiskarna ne more vsemu kaj. Nadaljeval se je 1904. in 1905. l. ter se končal še le v 51. številki 1905. leta. — Žalostna Mati božja, t. j. postne pridige pod tem naslovom. — Mučenci. Posebej natisnjeno. — Božja »porodnica« = Bogorodica. — Prošnje procesije v stari Ljubljani. — Vesela vest o vrnitvi Pija VII. iz prognanstva. — Soprazniki. — Sv. Ahacij s tovariši mučenci. Posebej natisnjeno. — Kje se nahajajo ostanki sv. Cirila in Metoda?; Filaret (prof. dr. Pernè). Dva govora sv. Ivana Zlatoustega. O. Hartmannov oratorij »sv. Frančišek« v Ljubljani. K. š. Napotnika pastirski list o cerkvi in papežu. Iv. Bile. (Sv. Peter Forerij in šk. Mihael Wittmann.) Prva škofijska sinoda v Ljubljani. Na Štajarskem so pričeli 4. škofijsko sinodo. Žpk. A. Kummer. (O krščanski umetnosti. — Ivan Knecht.) Kraji spisi: Kap. A. Merkun, Gospica M. Rožmanova, Gospica Lidija, kap. L. Podlogar, Žpk. Jos. Plantarič, Gospica Vera, o. Mirko Mirič, Gospica Posavka, Jos. Levičnik, Makso Gross. Pesmi: Radoslav Silvester, o. Mirko Mirič, Simon Gregorčič, Simon Gabre.

1904. II. (LVII.) Vrednik, lastnik in zalagatelj Tomo Zupan. I. Bile. (Andrej Drobnič, životopis.) Josip Levičnik. (Popotni spominji na Dolensko.) Kritika k. š. Napotnikovega dela: »Sv. Pavel, apostol sveta in učitelj narodov.« Papeža Pija X. »Motu proprio.« Žpk. Ivan Vrhovnik. (Štirideseturna pobožnost v Ljubljani. — Nekaj žarkov za post. — Začetki krščanstva na Japonskem. — Staroslovenska molitev na čast Materi božji. — Žalostna Mati božja v sv. Florijanski cerkvi v Ljubljani. — Marija velikonočna v staro-

slovenskem jeziku. — Kapela »Žalostne Matere božje« na novem pokopališču ljubljanskem. — Za staroslovenski molitvenik. — 700letnica posvečenja sv. Prokopa. — † Žpk, Martin Molek. — Zatrte nekedanje cerkve in kapele ljubljanske. — Križ, bosenska povest. — Na slavo sv. Večeslava. — Simon Gregorčič, pesnik krščanski. — Brezmadežna na obzorju naše domovine. — Kako je »Zg. Danica« pred 50. leti popisovala proglašenje Marijinega brezmadežnega spočetja. Zdrava, Marija! (»Cvetje z vrtov sv. Frančiška.«) K. š. Napotnikov list o verski resnici brezmadežnega spočetja Marijinega. Lavtižar. (Popotne drobtine.) — r. (Kap. Leopold Podlogar. — Zgodovinske črtice iz Bele Krajine do l. 1374.) O. Stanislav Škrabec. (Doksologija.) Nerazveznost sv. zakona. (Čech.) Kraji spisi: Žpk, Jos. Plantarič, J. Bile, gospica M. Čebinova, gospica Lidija, žpk, Al. Kummer. Pesmi: Radoslav Silvester. (Nebeški kraljici v dar. — Sonetni venec.) Anton Medved, Miroselski.

1905. III. (LVIII.) Vrednik, lastnik in zaglatelj T o m o Z u p a n. — r. (Kap. Leopold Podlogar. Zgodovinske črtice iz Bele Krajine do l. 1374. — Zgodovinske črtice iz Bele Krajine v Turški sili. — Črtice o verskih in cerkvenih preobrazbah v Beli Krajini. — Kronika mesta Črnomlja in njega župe. (P o s e b e j n a t i s n j e n a.) Župnik Josip Lavtižar. (Romarjeva pisma. — Frančišek Tavčar. (P o s e b e j n a t i s n j e n o.) Župnik Alojzij Kummer. (Posvetitev Kolumbijskih Zedinjenih držav najsv. sreč. Jezusovemu. — Šest nadlog sedanje dobe. — Blaženi v Združenih državah ameriških. — Pokojni škof Josip Jurij Strossmayer. — Blaženi Marko Križevčanin.) † Častni kanonik Martin Pogačar. J. Bile. (Črtice iz župne kronike Trnovske na Notranjskem. — † Žpk, Marko Vales. — Slepi Matiče.) Desetletnica velikega kranjskega potresa. Žpk Fran. Verbovnik. (Stara slovenska molitev na čast Materi božji svetogorski. — Biskup Strossmayer o dolžnostih slovenskega duhovnika. — Staroslovensko povečerije (kompletorij). — Za našo »staro pravdo«. — Blagoslov kresa. — Mati sv. Cirila in Metoda. — Kako sta delovala sv. Ciril in Metod. — Dajaj'e deci imeni slovenskih apostolov. — O

češčenju sv. Cirila in Metoda na Slovenskem. — Glagolati hočemo. — Polstoletnica kat. društva rokodelskih pomočnikov v Ljubljani. — Zatrte nekedanje cerkve in kapele ljubljanske. — 300letnica Marijine družbe v Ljubljani. — Dr. Jakob Zupan in glagolica. — Ob jubileju okrožnice »Grande munus.« Prof. dr. Fr. Pernè. (Naši dijaki v Rimu.) Viši učitelj Jos. Levičnik. (Zgodovinske črtice o ljubljanski škofiji. — Čez leto in dan.) »Cvetje z vrtov sv. Frančiška.« (Očistimo slovenske molitve.) Kap. Fr. Pavšič. (O kletvah.) Zavodi sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano. Žpk, Valent Majar. (Gospodova slika v Nacaretu.) † Martin Malenšek. Žpk, Fr. Hönigman. (Viši učitelj Josip Levičnik odlikovan.) Kraji spisi: Gospica Lidija, Žpk, Al. Kummer, kap. Leop. Podlogar, F. Stržaj, Pavletov, o. Kazimir, o. Hugon, žpk, Jakob Čemazar, bogosl. L. P. smi: Kap. F. Pavšič, Radoslav Silvester, Simon Gregorčič. Zgodovina in vsebina »Slov. cerkv. č: sopisa«, »Zg. Danice« in »Danice.«

*

Ko sem Vam, častiti bralci in častite bralke, tu v glavnem pregledu priobčil vsebino in z njo tudi zgodovino 58-letnega cerkvenega lista »Danice«, prišel sem na poslopitev z Vami.

In vzrok, da se slovim?

Velik, a ne edin vzrok temu ste brali v mojih ponavljanih prošnjah zadnjih »Daničinih« številek t. l.

Zato se na razhodu zahvaljujem vsem Vam zvestim bralcem in bralkam tega našega najstarejega slovenskega lista.

Zahvalen spominj bodi vsem onim, ki so zastavili v »Danici« moč svojega uma in pisma veri, državi in narodu v blagor; kojih pa ni več med nami. — Zahvala vsem Vam živečim, kojih častna imena so navezana na »Danico« že dolga desetletja. — Zahvala osobito Vam mladim »Daničinim« sotrudnikom, ki ste poleg svojih večji del šolskih opravil tudi stopili na »Daničino« poprišče. Najbolja poraba Vašega prostega časa je bil ta Vaš napor. Tem potem priučenim trudoljubivosti takoj v mladosti se Vam bo vse Vaše prihodnje življenje škoda zdelo časove potratbe in na stranpota nikoli ne zabredete. — Vsi »Daničini« sodelalci od prvega dne do danes

pa so in ste plodunosno sklesovali na mogočni 58-letni domovinski podstavi, kar je bila od prvega početka svojemu narodu »Danica«. Zato ni najmanjša zasluga za probuditev in vzgojitev slovenskega rodu njihova in Vaša. Ta sladka zavest Vas spremljaj do groba.

Do mala vsa častita imena vseh »Daničin« pisateljev in pisateljic so zabeležena v tem pričujočem zgodovinskem pregledu. Povzeta so iz podpisov raznim razpravam in večidel menda prav pogojena iz na pol-podpisov. Kjer so pa stale raznolike šifre, tu je danes komaj več kake pomoči. Na pol izgubljen je namreč slovstveniku skoraj da vsak tak sostavek. — Tudi večja ali manjša tehtnoba raznih letnikov se zrcali iz teh zapiskov.

Dveh častnih osebnosti vendar le to pišoč ne smem zamolčati.

Dunajski dvorni svètnik Matej Ternovec je prvi. Ni le pesnikoval v »Danici«, nego tudi o prav vsakem »Daničinem« listu, začeni od 1903. leta do danes je kakor merodajen poznavatelj slovenskega jezika ter vseh slovanskih narečij izrekal svojo slovniško sodbo naravnost v pismih do moje adrese. Tem blagodejnim potem je mnogo učil mene in tudi moje sodelalce. Slušali smo njegov glas ter izkušali še bolj opiliti slovensko govorico.

Drugi je trnovski mestni župnik Ivan Vrhovnik. Ne le da je napisal toliko posebno za Ljubljano zgodovinsko merodajnega in družega — nadomestoval me je prav mnogokrat na listovem vrejevanju. Ni mi bilo namreč lahko dolga 4 leta ob »Zgodnji Danici« in potem še 3 leta ob svoji »Danici« teden za tednom stati na preži in ob enem vsaj po malem kos biti vsem tem dolžnostim, ki mi jih je narod nalagal na rame.

Vama, gospoda, bodi tu poimenska gorka zahvala.

Sedanji vrednik Vam, prijatelji, torej govori v tej 52 ti številki t. l. po njenih izvršenih 58 tih letih »Daničino« slovo. Morda — ko mi je odmenjen ta v slovenski slovesnosti vsekako pomembni trenotek — solzo v očesu?

Ne! — Da bi se mi bil vsodil tak čin pred 20-timi leti tu v domovini — brezdvomno solzami. — Danes ne več.

V spominju mi je, da sem se trudil dosti; tudi z »Daničino« vsebino prav dosti. Ne enkrat le mi je bila tiha pozna ura glasna svařiteljica: Pojdi na počitek. — »Danica« mojega posestva, t. j. od 1903. do končanega 1905. leta, je dosegla pa tudi zunanjo eleganco, da bi dostojno vezana kinčala vsak družinski salon. Kar oznanja večne resnice, to naj bode še v obliki lepo.

A trdom nikakor ni odgovarjal dušni vžitek. Piši danes med nami demantnim peresom in pismena naj ti bodo suho zlato — takoj se pojavijo, ki bodo skomizgavali z rameni in v najugodnejem slučaju norčevali se iz tvoje pisave in iz tebe; prav takrat norčevali, ko ti ob darovitem delu za trpeči rod pot stopa na čelo.

In zakaj temu tako?

Zato, ker je strast prevladala kakor se kaže — žal — skoraj da slednji sloj: neukrotljiv nagon do vsakovrstnega vživanja. To, se ve, pa ni torišče »Daničinim« spisom, kakor so silili ta leta izpod naših peres.

Vsak nas, ko je gledal v to grdo vrvenje, bral si je zaščito in tolažbo v svetih besedah: »Zakaj čas pride, ko zdravega nauka ne bodo trpeli; nego si bodo po svojih željah izbirali učencikov, kateri zgačejo ušesa; in bodo od resnice odvrtaevali ušesa — obračali pa je na kvante. — Ti pa čuj; vse pretrpi; opravljaj delo evangelista: izpolnjuj svojo službo, bodi trezen.« (II. Tim. 4, 3—5.)

A bode li bolje?

Da bolje — prej ali slej bolje. Gotova zaslomba temu upu je do danes vsa človeška zgodovina, koji Vsemogočni nad nami odmerja njen tok. Bolje bode slej ali prej — bolje ko nam mine čas tega božjega kaznovanja. Kedaj, to se ne ve. A mnogokrat se veliki prevrati tudi ob malih vzrokih na hitrem zavriše.

In takrat vznikne Slovenceem zopet cerkven časnik, ki bode z našimi bojami slikal velikost in lepoto katoliške cerkve ter razodeval o njej prečudna pota božje previdnosti; list, ki bo vžarjal ljubav do upapolnega slovenskega rodu, do slovenske mile očetnjave

ter bo ob enem spoštovati učil naš širši avstrijski dom. Časopis — ime naj si izbere katero si že bodi — našega teženja studeč vse, kar vleče na nižave; a ljubeč vse, kar blaži

in vodi navzgor; goreč v besede najvzvišejšem pomenu za cerkev in za narod.

In to sv. cerkev in ta dragi narod naj Bog poživi!

Ljubljana, 29. decembra 1905.

Slav. Narod 17/1, 1906 št. 13: Dnevne vesti. — „Danica“ je prerokovala izhajati. „Rovence“ je pač gabelajil to dejstvo, ni pa povedal, da to blavikalci ubili „Danico“, kar ni hotela storiti verbiti čuvstva in vane za urojanane namere izofore stranke. „Danica“ je bila skozinsko katoliška — ali katoliškim, bi ne služil političnemu gospodarstvu blavikalne stranke, je naši duhovščini služil in zato je „Danico“ ubila.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrt leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej. V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v Lovro Blaznik-ovi trgovini na Starem trgu in v Ivan Pichlerjeve tabakarni na Kongresnem trgu.